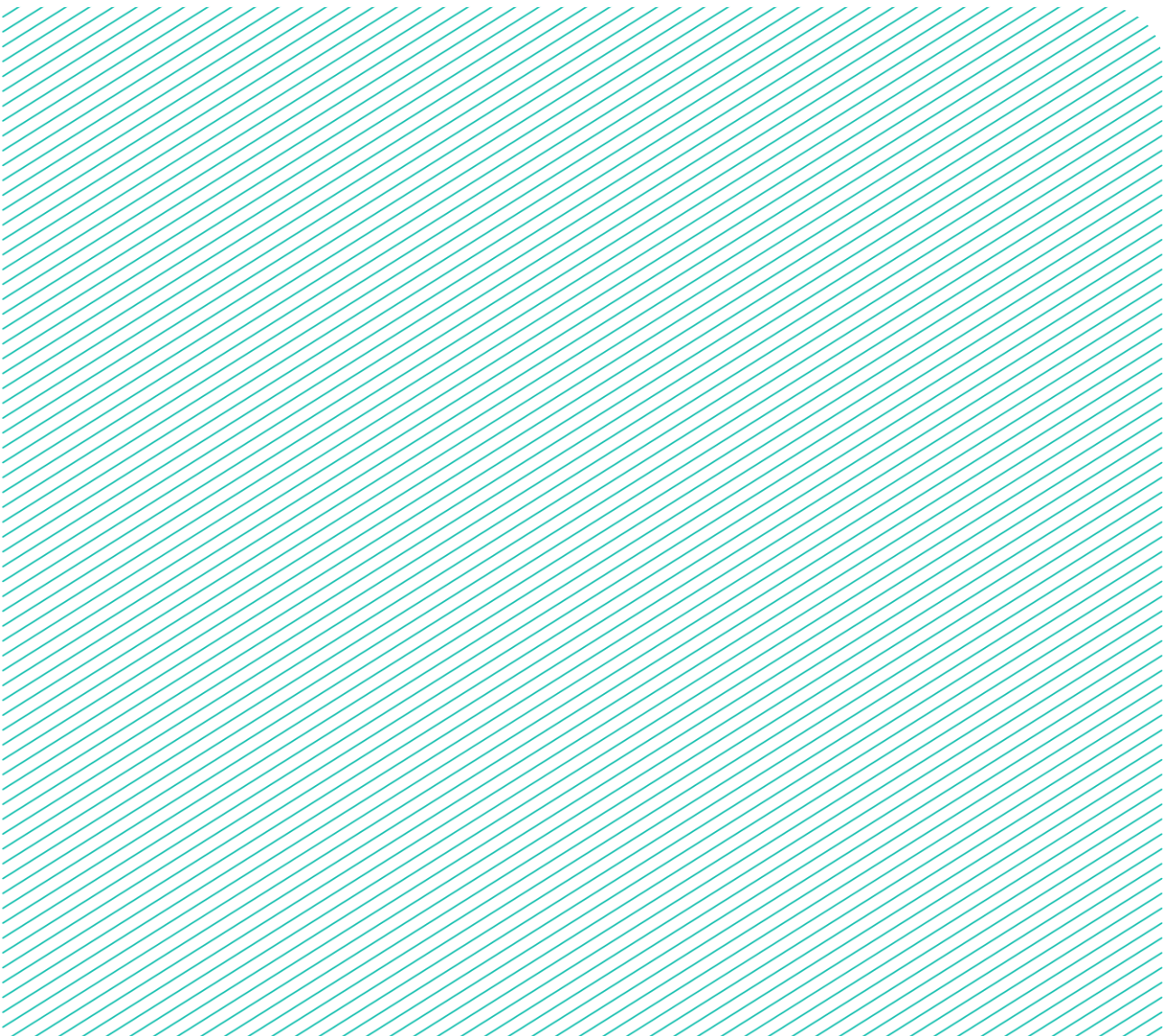

Arbeidstilsynet

Retningslinjer for mottak og håndtering av eksterne varsel til offentlige myndigheter

Januar 2019
Arbeidstilsynet
Postboks 4720 Torgard
7468 Trondheim

Christin Nylund Bergan, Arbeidstilsynet
Med innspill fra Datatilsynet, Finanstilsynet, Fylkesmannen, Konkurransetilsynet,
Likestillings- og diskrimineringsombudet, Luftfartstilsynet, Mattilsynet, Miljødirektoratet,
Petroleumstilsynet, Skattedirektoratet, Statens helsetilsyn, Statens jernbanetilsyn og Økokrim.

Tittel: Felles retningslinjer for mottak og håndtering
av eksterne varsel til offentlige myndigheter

Innhold

Innhold	3
Formålet med retningslinjene	4
Om retningslinjene	5
Hva er varsling etter arbeidsmiljøloven § 2 A?	6
Slik skal offentlige myndigheter håndtere ekstern varsling	8
1. Tilrettelegg for ekstern varsling	8
2. Hensyn å ta når dere mottar et eksternt varsel	8
3. Vurder varselet og avklar forventninger	11
4. Beslutte videre prosess	12
5. Hvor lenge skal eksterne varsler lagres?	13
Vedlegg 1	15
Veiledningstekster om varsling	15
Vedlegg 2	18
Myndighetenes rolle og kontaktinformasjon	18
Arbeidstilsynet	18
Datatilsynet	18
Finanstilsynet	19
Fylkesmannen	19
Konkurransetilsynet	19
Likestillings- og diskrimineringsombudet	20
Luftfartstilsynet	20
Mattilsynet	21
Miljødirektoratet	21
Petroleumstilsynet	22
Skatteetaten	22
Statens helsetilsyn	22
Statens jernbanetilsyn	23
ØKOKRIM	24

Formålet med retningslinjene

Lovgiver har som mål at kritikkverdige forhold i samfunnet skal avdekkes, håndteres og opphøre. En arbeidstaker eller innleid arbeidstaker som får kjennskap til et mulig kritikkverdig forhold på sin arbeidsplass, har rett til å varsle offentlige myndigheter om dette. Dette kalles ekstern varsling.

Disse retningslinjene skal sikre at offentlige myndigheter mottar og håndterer eksterne varsel i tråd med lovkravene og samfunnets forventninger. Retningslinjene er styrende for offentlige myndigheters interne arbeid for mottak og håndtering av eksterne varsel.

Om retningslinjene

Roller som ekstern varslingsmottaker er tillagt alle tilsynsmyndigheter og offentlige myndigheter som har som oppgave å håndheve, føre tilsyn med, eller overvåke etterlevelsen av lover og regler.

Offentlige myndigheter har plikt til å motta eksterne varsel

Hvordan en offentlig myndighet mottar og håndterer eksterne varsel, reguleres av arbeidsmiljøloven kapittel 2 A, forvaltningsloven og kravet til god forvaltningsskikk, men også av spesiallovgivningen til den enkelte myndighet. Retningslinjene gjelder eksterne varsel innenfor eget ansvars- og myndighetsområde, men omtaler også hvordan offentlige myndigheter kan videresende eksterne varsel som faller inn under andre myndigheters myndighetsområde.

Hvem har utarbeidet retningslinjene

Arbeidstilsynet har fått i oppdrag å lede et prosjekt for å bedre samhandling om varslings mellom relevante myndigheter. Retningslinjene er utarbeidet av Arbeidstilsynet med innspill fra Datatilsynet, Finanstilsynet, Fylkesmannen, Konkurransetilsynet, Likestillings- og diskrimineringsombudet, Luftfartstilsynet, Mattilsynet, Miljødirektoratet, Petroleumsstilsynet, Skattedirektoratet, Statens helsetilsyn, Statens jernbanetilsyn og Økokrim.

Har du spørsmål om retningslinjene?

Kontakt Arbeidstilsynet ved Christin Nylund Bergan på e-post: christin.bergan@arbeidstilsynet.no eller på telefon: 900 61 527.

Hva gir retningslinjene oversikt over

Retningslinjene beskriver hva som er varslings etter arbeidsmiljøloven kapittel 2 A og hvordan offentlige myndigheter skal håndtere ekstern varslings.

Retningslinjene har to vedlegg:

- Vedlegg 1 inneholder forslag til veiledningstekster om varslings. Offentlige myndigheter kan, dersom de finner det hensiktsmessig, benytte tekstene på egne nettsider.
- Vedlegg 2 gir en oversikt over ansvarsoppgavene og kontaktinformasjonen til de fjorten offentlige myndighetene som har deltatt i samarbeidsprosjektet om ekstern varslings til offentlige myndigheter.

Retningslinjenes avgrensning

Offentlige myndigheter mottar mange forskjellige meldinger. Som ansatt i en offentlig myndighet må du vurdere alle henvendelser eller meldinger du mottar, og om disse er å regne som varsel etter arbeidsmiljøloven. Disse retningslinjene omhandler kun henvendelser og meldinger som vurderes som varsel etter arbeidsmiljøloven.

Retningslinjene handler ikke om intern varslings i egen organisasjon.

Hva er varsling etter arbeidsmiljøloven § 2 A?

Regelverket om varsling er samlet i arbeidsmiljølovens kapittel 2 A. Arbeidsmiljøloven gir ingen definisjon av hva et varsel er. Faglitteraturen beskriver imidlertid varsling som *å si fra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen til noen som direkte eller indirekte kan ha myndighet til å gjøre noe med det*.

Et varsel er først og fremst en ytring, men for at ytringen skal være et varsel etter arbeidsmiljøloven, må ytringen gjelde et mulig kritikkverdig forhold. Kritikkverdige forhold forstås som brudd på

- lover og regler og/eller
 - virksomhetens interne etiske retningslinjer og/eller
 - brudd på etiske normer som er bredt forankret i samfunnet
- Ytringen må være framført av en arbeidstaker eller en innleid arbeidstaker.
 - Ytringen må handle om forhold på arbeidstakerens egen arbeidsplass

Den som varsler offentlige myndigheter, kan ofte bruke begreper som si ifra, melde ifra, tips, bekymringsmelding, varsling, ytring, avvik, jeg lurer på noe og lignende. Som offentlig myndighet må vi være klar over at varsleren ikke har noen plikt til «riktig» ordbruk. Det som avgjør om meldingen er varsling etter arbeidsmiljøloven, er *hvem som er avsender og innholdet i meldingen*.

Det er ingen formkrav til hvordan et varsel skal leveres. Både muntlige og skriftlige ytringer om et mulig kritikkverdig forhold regnes som varsel.

§ 2 A-1. Rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten

- 1) Arbeidstaker har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i arbeidsgivers virksomhet. Innleid arbeidstaker har også rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten til innleier.
- 2) Arbeidstakers fremgangsmåte ved varslingen skal være forsvarlig. Arbeidstaker har uansett rett til å varsle i samsvar med varslingsplikt eller virksomhetens rutiner for varsling. Det samme gjelder varsling til tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter.
- 3) arbeidsgiver har bevisbyrden for at varsling har skjedd i strid med denne bestemmelsen.

§ 2 A-2. Vern mot gjengjeldelse ved varsling

- 1) Gjengjeldelse mot arbeidstaker som varsler i samsvar med § 2 A-1 er forbudt. Overfor innleid arbeidstaker gjelder forbudet både for arbeidsgiver og innleier. Dersom arbeidstaker fremlegger opplysninger som gir grunn til å tro at det har funnet sted gjengjeldelse i strid med første eller andre punktum, skal det legges til grunn at slik gjengjeldelse har funnet sted hvis ikke arbeidsgiveren eller innleieren sannsynliggjør noe annet.
- 2) Første ledd gjelder tilsvarende ved gjengjeldelse mot arbeidstaker som gir til kjenne at retten til å varsle etter § 2 A-1 vil bli brukt, for eksempel ved å fremskaffe opplysninger.
- 3) Den som er blitt utsatt for gjengjeldelse i strid med første eller andre ledd, kan kreve oppreisning uten hensyn til skyld hos arbeidsgiver eller innleier. Oppreisningen fastsettes til det beløp som retten finner rimelig under hensyn til partenes forhold og omstendighetene for øvrig. Erstatning for økonomisk tap kan kreves etter alminnelige regler.

§ 2 A-3. Plikt til å utarbeide rutiner for intern varsling

- 1) Dersom forholdene i virksomheten tilsier det, plikter arbeidsgiver å utarbeide rutiner for intern varsling i samsvar med § 2 A-1 i tilknytning til det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet.
- 2) Arbeidsgiver plikter alltid å utarbeide slike rutiner dersom virksomheten jevnlig sysselsetter minst 5 arbeidstakere.
- 3) Rutinene skal utarbeides i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.
- 4) Rutinene skal ikke begrense arbeidstakers rett til å varsle etter § 2 A-1.
- 5) Rutinene skal være skriftlige og minst inneholde:
 - A) oppfordring til å varsle om kritikkverdige forhold,
 - B) fremgangsmåte for varsling,
 - C) fremgangsmåte for mottak, behandling og oppfølging av varsling.
- 6) Rutinene skal være lett tilgjengelig for alle arbeidstakere i virksomheten.

§ 2 A-4. Taushetsplikt ved varsling til offentlig myndighet

- 1) Når tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter mottar varsel om kritikkverdige forhold, plikter enhver som utfører arbeid eller tjeneste for mottakerorganet å hindre at andre får kjennskap til arbeidstakers navn eller andre identifiserende opplysninger om arbeidstaker.
- 2) Taushetsplikten gjelder også overfor sakens parter og deres representanter. Forvaltningsloven §§ 13 til 13 e gjelder ellers tilsvarende.

Slik skal offentlige myndigheter håndtere ekstern varslings

1. Tilrettelegg for ekstern varslings

Alle arbeidstakere skal kunne varsle tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter om kritikkverdige forhold på egen arbeidsplass. Derfor må alle offentlige myndigheter legge til rette for at arbeidstakere og innleide arbeidstakere kan varsle dem.

Informert på nettsidene

Alle offentlige myndigheter har et eget nettsted. Nettstedet skal inneholde informasjon om:

- hva varslings av kritikkverdige forhold er
- hvordan arbeidstakere kan varsle dere
- hva dere kan varsles om

I vedlegg 1 finner du et eksempel på veiledningstekster dere kan bruke på egne nettsider. Veiledningsteksten på nettstedet kan formuleres slik at den også omfatter tips og bekymringsmeldinger fra publikum.

Sørg for systemer som ivaretar taushetsplikten

Vanlig e-post ivaretar ikke taushetsplikten ved varslings, jf. eForvaltningsforskriften § 5. Derfor skal ikke offentlige myndigheter legge opp til varslings via vanlig e-post, men gjennom sikre systemer.

Det finnes ulike digitale løsninger for mottak av varsel. Mange varslere ønsker også å varsle anonymt. Ved anonym varslings forblir identiteten til arbeidstakeren ukjent for alle, inkludert den offentlige myndigheten som mottar varselet. Vurder derfor en digital løsning som legger til rette for både anonym og ikke anonym varslings.

Digital løsning som gir mulighet for anonym dialog med varsleren bør vurderes. En (anonym) dialog med varsleren gir mulighet for å innhente mer informasjon om det påståtte kritikkverdige forholdet, samtidig som identiteten til varsleren holdes anonym.

2. Hensyn å ta når dere mottar et eksternt varsel

Kjenn igjen et varsel

Det er ingen formkrav til hvordan et eksternt varsel skal leveres. Dere kan motta varsel på telefon, på tilsyn, på e-post, gjennom digitale løsninger, via anonyme kanaler, på konferanser

eller i sosiale medier. Derfor må dere ha et bevisst forhold til, og et godt system for, hvordan dere skal motta og håndtere eksterne varsler.

I teorien kan alle som er ansatt hos en offentlig myndighet, motta et varsel og komme i kontakt med en varsler. Derfor må alle arbeidstakere hos offentlige myndigheter ha et minimum av kunnskap om hva varsling er og hvordan et varsel skal mottas.

For offentlige myndigheter vil varsel om brudd på lover og regler innenfor eget myndighetsområde være av størst interesse. Offentlige myndigheter har allikevel en plikt til å ta imot varsel om brudd på en virksomhets interne retningslinje eller brudd på etiske normer bredt forankret i samfunnet. Ved mottak av slike varsler er det naturlig å veilede varsleren i hva vedkommende bør gjøre eller henvise varsleren til Arbeidstilsynet.

Vil du ha mer informasjon om veiledning av varslere? Se e-læringskurset om varsling eller guiden for veiledning av varslere som ligger på Difi.no.

Slik unntar dere varslingssaken fra offentligheten

Når offentlige myndigheter mottar et eksternt varsel, har myndigheten taushetsplikt. Det vil si at dere skal hindre at andre får kjennskap til varslers navn eller andre identifiserende opplysninger. Taushetsplikten innebærer at opplysningene skal holdes hemmelig også overfor partene i saken og deres representanter.

Når dere registrerer et varsel, skal varselet merkes med hjemmel for unntak fra hovedregelen i offentleglova § 3 om innsynsrett. Hjemmelen for å kunne unnta et dokument om varsling fra offentligheten er offentleglova § 13, jf. aml. § 2 A-4.

Bruk offentleglova eller egne særhjemler der dere har dette.

Varsleren kan, dersom det er nødvendig, løse offentlige myndigheter fra taushetsplikten. Et slikt samtykke skal være skriftlig og dokumenteres.

Vær oppmerksom på at taushetsplikten ikke er til hinder for at varslers navn eller andre identifiserende opplysninger gjøres kjent ved en sivil tvist eller straffesak for domstolene. Spørsmålet om taushetsplikt vil da bli vurdert etter reglene i prosesslovgivningen.

Varsleren må ikke kunne gjenkjennes på eInnsyn.no

Normen er at offentlige myndigheter publiserer dokumenter de har mottatt på eInnsyn.no. eInnsyn.no er en «inngangsport» som danner grunnlag for innsynsbegjæringer fra allmennheten i saksdokumenter, journaler og lignende register, jf. offentleglova § 3.

Ifølge forskrift til offentleglova (offentlegforskrifta) § 7 skal opplysninger som er underlagt taushetsplikt, ikke gjøres tilgjengelig på internett. Slike opplysninger skal derfor heller ikke publiseres på eInnsyn. Derfor må offentlige myndigheter sikre at sakstittelen på varslingssaker i eInnsyn ikke avslører hvem varsleren er.

Ved varslingssaker må ikke arbeidstakers navn eller andre identifiserende opplysninger om arbeidstaker framgå av offentlig journal. Siden navnet på virksomheten varsleren er ansatt i, lett

kan identifisere varsleren, skal heller ikke dette framgå av offentlig journal. Dette er særlig viktig når den aktuelle virksomheten er liten. Arbeidstakerens rolle, for eksempel hovedverneombud, kan også være identifiserende opplysninger.

Behandle informasjon som personopplysninger

Når en offentlig myndighet mottar et eksternt varsel, vil myndigheten registrere varselet og lagre opplysninger som kan knyttes til varsleren eller andre enkeltpersoner. Personvernforordningen som etter personopplysningsloven § 1 gjelder som norsk lov, definerer personopplysninger i artikkel 4 nr. 1 som «enhver opplysning om en identifisert eller identifiserbar fysisk person». I forordningen artikkel 4 nr. 2) defineres behandling av personopplysninger som «enhver operasjon eller rekke av operasjoner som gjøres med personopplysninger, enten automatisert eller ikke».

Eksterne varsel inneholder som regel personopplysninger. Som myndighet må dere vurdere hvem som skal ha tilgang til mottatte varsel og sørge for at behandlingen er i tråd med personvernregelverket.

Følg opp varsleren

Kommunikasjonen med varsleren bestemmes ofte av om varsleren tar kontakt per telefon, på tilsyn, via e-post, gjennom digitale løsninger, i anonyme kanaler, på konferanser eller i sosiale medier.

Ved første kontakt er det viktig å avklare forventninger med varsleren. Er det slik at arbeidstaker ønsker å varsle myndighetene, eller ønsker varsleren informasjon om regelverket?

Dere bør be om varslers kontaktoplysninger slik at varsleren kan kontaktes igjen ved behov.

Offentlige myndigheter skal alltid gi:

- en tilbakemelding om at varselet er mottatt
- informasjon om taushetsplikten
- informasjon om rettigheter ved varsling om kritikkverdige forhold
- informasjon om varslingsmottakers plikter
- informasjon om hva som skjer videre

Eksempel på en automatisk bekreftelse på at varselet er mottatt:

Din henvendelse er registrert med saksnummer 01234. Takk for at du henvender deg til XX-myndighet og slik bidrar til at mulige kritikkverdige forhold blir avdekket.

XX-myndighet vurderer alle mottatte henvendelser. På bakgrunn av blant annet alvorlighet og omfang blir noen varsel fulgt opp med tilsyn eller veiledning. Alle henvendelser er verdifulle for XX-myndighet, da de kan gi informasjon og danne grunnlag for fremtidige tilsyn.

Dersom din henvendelse blir vurdert å være et varsel i tråd med arbeidsmiljølovens bestemmelser har XX-myndighet taushetsplikt om hvem som varsler oss om mulig kritikkverdige forhold. Du som varsler, blir som hovedregel ikke informert om status i saken eller hvordan det kritikkverdige forholdet følges opp. Det skyldes at personer som varsler offentlige myndigheter om slike forhold, sjelden anses som part i saken.

Gjengjeldelse mot arbeidstakere som varslers i samsvar med Arbeidsmiljøloven § 2 A-1 er forbudt. Les mer om varslingsregelverket på Arbeidstilsynet.no/tema/varsling, eller kontakt Arbeidstilsynet på 73 19 97 00.

Din henvendelse vil nå bli lest og vurdert.

I de tilfeller hvor det påståtte kritikkverdige forholdet er av svært alvorlig karakter og varsling er forbundet med stor risiko må offentlige myndigheter særlig vurdere kommunikasjonsform med varsleren.

3. Vurder varselet og avklar forventninger

Vurder først om varselet har kommet fram til rett myndighet og om varselet er innenfor etatens myndighetsområde. Dersom varselet helt eller delvis faller utenfor myndighetsområdet, skal dere henvisse varsleren til rett myndighet (dersom dette er mulig).

Hvordan videreformidle varselet til rett myndighet?

Innimellom får offentlige myndigheter varsel som ligger innenfor andre myndigheters ansvarsområde. Hvis dere mottar et slikt varsel, skal dere som hovedregel henvisse varsleren til rett myndighet.

Forvaltningsloven § 11, 4. ledd sier at «dersom noen henvender seg til urette myndighet, skal det forvaltningsorganet som mottar henvendelsen, om mulig vise vedkommende til rett organ».

Som følge av taushetsplikten skal dere ikke uten videre videresende et mottatt varsel til en annen myndighet.

Dersom dere ønsker å dele informasjonen i et varsel, må dere ha hjemmel i lov til å gi adgang til det. Eventuelt et skriftlig samtykke fra varsleren til å løse myndigheten fra taushetsplikt vedrørende varslers identitet.

Vurder varselet

Som offentlig myndighet må dere vurdere alle varslers som faller inn under deres myndighetsområde, og om varselet skal prioriteres. Prioriteringen kan være styrt av den enkelte myndighets spesiallovgivning samt styringssignaler i tildelings- og oppdragsbrev.

Spørsmål til hjelp for prioritering av mottatte varslers:

- ✓ Er det et varsel om et mulig kritikkverdige forhold?
- ✓ Hvor alvorlig er forholdet det varsles om?
- ✓ Er det kritikkverdige forholdet av allmenn interesse?
- ✓ Vil det ha alvorlige samfunnsmessige, økonomiske eller helsemessige konsekvenser dersom det kritikkverdige forholdet ikke opphører?
- ✓ Har forholdet blitt forsøkt løst internt (det vil si i virksomheten det kritikkverdige forholdet gjelder)?

- ✓ Er det mulig å løse det kritikkverdige forholdet internt?
- ✓ Hvem er det som varsler?
- ✓ Er varselet tilstrekkelig opplyst og/eller er det mulig å kontakte varsleren for mer informasjon?

Noen varslere forventer at offentlige myndigheter har plikt til å undersøke og saksbehandle innholdet i selve varselet og sørge for en effektiv varslerbeskyttelse. De forventer med andre ord at myndigheten skal utøve det samme ansvaret som en arbeidsgiver har overfor egne arbeidstakere. Men ingen offentlig myndighet har et slikt ansvar, med mindre det konkret går frem av hjemler og myndighetsgrunnlag hos den enkelte myndighet.

Offentlige myndigheter har med andre ord ikke en plikt til å følge opp alle varsel, men offentlige myndigheter skal vurdere og prioritere mellom de varslene de mottar.

Følg opp varsleren

Eksempel på tilbakemelding til varsleren og henvisning til rett instans:

Vi viser til e-post datert 24.01.19. I e-posten tar du opp flere mulig kritikkverdige forhold. Det som omhandler innsidehandel er utenfor vårt myndighetsområde, og vi kan derfor ikke behandle disse opplysningene. Rett myndighetsområde for disse opplysningene er Finanstilsynet. Ta kontakt med Finanstilsynet på telefon xxx eller bruk kontaktskjemaet på www.finanstilsynet.no

Når det gjelder det andre forholdet e-posten tar opp, skal vi vurdere dette og beslutte videre behandling. Vi gjør oppmerksom på at du ikke er part i saken og at du derfor ikke automatisk vil få tilbakemelding om hvordan Arbeidstilsynet vurderer og håndterer varselet.

Takk for at du tok kontakt med oss.

4. Beslutte videre prosess

Offentlige myndigheter må beslutte om innholdet i varselet skal følges opp, settes på vent, tas til etterretning eller avsluttes.

Følg opp innholdet i varselet

Sørg for at varslingssaken raskt får en saksbehandler. Sammen med sin leder og/eller et fagteam må saksbehandleren vurdere hvordan dere skal følge opp saken. Dersom det er behov for å innhente flere opplysninger om det påstått kritikkverdige forholdet, bør som hovedregel og dersom mulig varsleren kontaktes.

Det er hjemlene og myndighetsgrunnlaget til din myndighet som bestemmer hvordan dere skal følge opp varselet. Dere kan følge opp gjennom kontroll eller veiledning. Dere må i hvert enkelt

tilfelle vurdere om det er nødvendig og/eller mer effektivt å gjennomføre kontrollen sammen med én eller flere andre offentlige myndigheter.

Når dere undersøker varselet, må dere være bevisst på at varselet er en påstand om ett eller flere kritikkverdige forhold. Rettsikkerheten til virksomheten, arbeidsgiveren og arbeidstakerne må ivaretas. Dere må derfor sikre at virksomheten eller arbeidsgiver får mulighet til å gi sin versjon av det kritikkverdige forholdet. Planlegg hvordan dere skal hente inn forklaringen uten å avsløre identiteten til varsleren. Alternativt kan varsleren løse offentlige myndigheter fra taushetsplikten gjennom skriftlig fullmakt.

Hvis varselet tas til etterretning eller avsluttes

Dersom dere ikke har mulighet til å følge opp det påstått kritikkverdige forholdet innen rimelig tid, skal informasjonen i varselet tas til etterretning. Dere kan for eksempel bruke informasjonen i varselet i forbindelse med et framtidig utvalg av kontrollobjekter. Varselet kan også, dersom det fortsatt er relevant, hentes fram igjen. Det kan for eksempel skje ved et nytt varsel i samme sak.

Dersom saken verken har prioritet som varslings sak eller har verdi i oppfølgingsøyemed, skal dere avslutte den. Dere må dokumentere årsaken til at dere ikke følger opp saken videre. Dette må også gå fram av saksbehandlingssystemet. Dersom dere har kommet fram til at forholdet ikke er kritikkverdig, må dere skrive ned og arkivere denne vurderingen.

Følg opp varsleren

En varslere er som regel ikke part i saken i egenskap av å være varslere. Selv om regelverket ikke gir varsleren rett til informasjon, kan det oppleves som belastende å varsle til offentlige myndigheter uten å få informasjon om at «noe skjer». Noen varslere ønsker derfor informasjon om hva myndighetene kommer til å gjøre med varselet. Her er noen råd:

a. Vurder hver sak for seg

Ingen varslings saker er like. Varsleren bør, så vidt mulig eller hensiktsmessig, få eller kunne skaffe seg informasjon om at saken følges opp, ikke følges opp eller er avsluttet.

b. Be varsleren sende en skriftlig henvendelse

Der det er mulig og hensiktsmessig, kan dere be varsleren sende en skriftlig henvendelse og be om opplysninger i saken.

c. Informer om elnnsyn.no

En varslere kan søke på elnnsyn.no og be om innsyn. Offentlige myndigheter må sikre at den publiserte saken ikke inneholder taushetsbelagte opplysninger (se over).

d. Vurder faren for bevisforspillelse

I tilfeller hvor det er varslet om alvorlige eller straffbare forhold, må dere ta særlig hensyn til faren for bevisforspillelse når dere vurderer hvilken informasjon dere gir ut til hvem og på hvilket tidspunkt.

5. Hvor lenge skal eksterne varslere lagres?

Ny personvernlovgivning har medført spørsmål om lagring av eksterne varslere.

Et varsel vil ofte inneholde personopplysninger.

Utgangspunktet etter personopplysningsloven er at personopplysninger ikke skal behandles lenger enn det som er nødvendig for formålet. Dette betyr at opplysningene må slettes eller anonymiseres når de ikke lenger er nødvendige for formålet det ble innhentet for.

Unntak fra dette gjelder for behandling som er nødvendig for arkivformål, for formål knyttet til vitenskapelig og historisk forskning og for statistiske formål, jf. personvernforordningen artikkel 5 og artikkel 17.

Offentlige myndigheter har arkivplikt

Arkivverket opplyser at alle offentlige organ (med unntak for Stortinget, Riksrevisjonen, Stortingets ombudsmann for forvaltning og andre organ for Stortinget) har en direkte lovpålagt plikt til å holde arkiv. Det går fram av gjeldende arkivlov at offentlige myndigheter har tilstrekkelig grunnlag for arkivering ut over primærformålet. Av personopplysningsloven § 8 følger det at personopplysninger kan behandles på grunnlag av personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav e dersom det er nødvendig for arkivformål i allmennhetens interesse. Det vil si at det for slik behandling foreligger et behandlingsgrunnlag for behandling av personopplysninger og slik behandling vil derfor være lovlig etter personvernforordningen. Av dette følger det at arkivlovens regler om bevaring vil gå foran retten til sletting. Bestemmelsen stiller imidlertid krav til at behandlingen skal være omfattet av nødvendige garantier i samsvar med personvernforordningen artikkel 89 nr. 1. Dette betyr at det må iverksettes nødvendige organisatoriske og tekniske tiltak for å sikre de registrertes personvern, herunder tiltak for å sørge for at det ikke behandles flere opplysninger enn nødvendig, jf. Dataminimeringsprinsippet.

Arkivverket råder offentlige myndigheter med arkivplikt etter arkivloven til å fortsette med å etterleve dagens regelverk, inntil det kommer nye regler og føringer. Offentlige myndigheter bør uansett ikke etterspørre eller samle inn flere opplysninger enn hva som er nødvendig for saken.

Statlige organ skal ha en bevarings- og kassasjonsplan

Arkivforskriften § 16 pålegger statlige organ å utarbeide spesifiserte kassasjonsregler for sine fagsaker. Dette innebærer at organet skal lage en oversikt over hva slags arkivmateriale som skal bevares for ettertiden og hva slags materiale som skal slettes. En slik oversikt blir ofte kalt en bevarings- og kassasjonsplan (bk-plan), fordi den også inneholder frister for kassasjon som skal følges opp.

Vedlegg 1

Veiledningstekster om varslings

Varsling er viktig!

For samfunnet og for arbeidslivet er det viktig å avdekke kritikkverdige forhold. Ansatte er ofte de første som oppdager eller får mistanke om lovbrudd eller andre kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Varsling til offentlige myndigheter bidrar til at de kritikkverdige forholdene opphører. For offentlige myndigheter er varslings også en viktig informasjonskilde som bidrar til kunnskap og innsikt.

Hva er varslings?

Varsling er når en arbeidstaker eller innleid arbeidstaker sier fra om mulige kritikkverdige forhold på egen arbeidsplass.

- Ved intern varslings sier arbeidstakeren ifra til noen internt i virksomheten som har mulighet til å rette på forholdet. Dette kan være til egen leder eller gjennom et internt varslingsystem.
- Ved ekstern varslings sier arbeidstakeren ifra til noen utenfor virksomheten som har mulighet til å rette på forholdet, for eksempel til en offentlig myndighet.

Rett til å varsle offentlige myndigheter

Arbeidsmiljøloven gir arbeidstakere eller innleide arbeidstakere rett til å varsle om mulige kritikkverdige forhold på egen arbeidsplass. Retten til å varsle gjelder både internt og eksternt. [Se arbeidsmiljøloven § 2 A-1 Rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten](#)

Hvilke kritikkverdige forhold kan du varsle om?

Retten til å varsle gjelder mulig kritikkverdige forhold som:

- brudd på lover og regler
- brudd på en virksomhets interne etiske retningslinjer
- brudd på etiske normer som er bredt forankret i samfunnet

Innenfor XX-MYNDIGHETs ansvarsområde kan mulige kritikkverdige forhold være brudd på xx, xx, xx. XX-MYNDIGHET kan varsles om xx xx xx.

Plikt til å varsle (om relevant)

I noen tilfeller har du som arbeidstaker også en plikt til å varsle. Etter xx-lovgivning skal XX-MYNDIGHET alltid varsles ved XX.

Hvordan varsler du XX-MYNDIGHET?

Du kan varsle XX-MYNDIGHET ved xx. Det er også mulig å varsle gjennom xx og xx.

Ved varslings til XX-MYNDIGHET har alle som mottar informasjon om det kritikkverdige forholdet, taushetsplikt. Taushetsplikten innebærer at XX-MYNDIGHET har plikt til å holde ditt navn og

andre identifiserbare opplysninger – i varslet – skjult for andre. [Se arbeidsmiljøloven §2 A-4 Taushetsplikt ved varsling til offentlige myndigheter.](#)

Hva bør et varsel inneholde?

Et varsel bør inneholde en saklig, objektiv og konkret framstilling av det mulig kritikkverdige forholdet. Følgende opplysninger bør være med:

- Hva har skjedd (brudd på lover og regler, brudd på etiske normer eller interne retningslinjer)?
- Hvor skjedde det?
- Når skjedde det?
- Hva er omfanget?
- Finnes det vitner eller dokumentasjon som kan underbygge opplysningene om det kritikkverdige forholdet?

For at vi skal kunne behandle varselet best mulig, er det en fordel om du framstiller saken skriftlig, gjerne med eksempler og dokumentasjon. Det er også en fordel at du legger ved kontaktopplysninger slik at vi kan kontakte deg dersom det er behov for mer informasjon om det kritikkverdige forholdet.

Hvordan følger XX-MYNDIGHET opp varsel om kritikkverdige forhold?

- Alle varsel som XX-myndighet mottar, vil bli vurdert innen xx tid
- Alle varsel som sendes/registreres i xx blir bekreftet med en e-post og får et eget referansenummer.
- I noen tilfeller vil varsel følges opp med veiledning, tilsyn eller kontroll avhengig av mandatet til myndigheten. I denne fasen kan du bli kontaktet for å gi utfyllende informasjon om forholdet.
- Personer som varsler offentlige myndigheter om kritikkverdige forhold, anses sjelden som part i saken. Det innebærer at du som varsler, som hovedregel ikke kan forvente å bli informert om status i saken eller hvordan det kritikkverdige forholdet følges opp av xx-myndighet. Du kan eventuelt henvende deg skriftlig og be om opplysninger i saken.

Hva bør du tenke på før du varsler?

Varsling er viktig. Samtidig kan varsling være en vanskelig prosess å stå i. Før du varsler, bør du derfor tenke gjennom følgende:

- Har virksomheten din fem eller flere arbeidstakere, skal dere ha rutiner for varsling. Bli kjent med rutinen og bruk denne dersom dette er hensiktsmessig.
- Prat med noen du stoler på, før du varsler. Ikke gå med bekymringer alene.
- Varsling kan i noen tilfeller være belastende. Tenk gjennom livssituasjonen din og vurder hvordan du vil håndtere situasjonen.
- Vær oppmerksom på at ved oppfølging av varsel om kritikkverdige forhold, har XX-myndighet plikt til å opplyse saken tilstrekkelig. Dette innebærer at den det er varslet på må få mulighet til å gi sin versjon av saken.
- Dersom det varsles anonymt eller og/eller varselet mangler vesentlig informasjon kan det være vanskelig å følge opp saken på en god måte.

Forbud mot gjengjeldelse

Alle former for gjengjeldelse mot arbeidstakere som varsler – eller som gir til kjenne at de planlegger eller vurderer å varsle – er forbudt. Forbudet gjelder også overfor innleide arbeidstakere. Se: [arbeidsmiljøloven §2 A-2 Vern mot gjengjeldelse ved varsling](#)

Gjengjeldelse vil si alle former for straff eller negative reaksjoner. Den kan være formell i form av arbeidsrettslige sanksjoner som oppsigelse, avskjed eller skriftlig varsel. Gjengjeldelse kan også være uformell i form av endrede arbeidsoppgaver, redusert ansvar, utfrysing, mobbing, m.m.

Arbeidstilsynet tilbyr veiledning i varsling

Ønsker du veiledning i varslingsregelverket eller mer informasjon om dine rettigheter i forbindelse med varsling? Kontakt Arbeidstilsynet.

Telefon: 73 19 97 00

www.arbeidstilsynet.no/varsling

Vedlegg 2

Myndighetenes rolle og kontaktinformasjon

Under finner du beskrivelser av rollen og ansvaret til de ulike myndighetene, og dermed også informasjon om myndighetsområdene i varslingssaker.

Her finner du også kontaktinformasjon. Noen myndigheter har kontaktskjema der all informasjon er kryptert og sikker. E-post er ikke regnet som en sikker kanal for varsling. Derfor har vi ikke oppgitt e-postadresser til myndighetene.

Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet er underlagt Arbeids- og sosialdepartementet. Arbeidstilsynets fører tilsyn med om virksomheter følger kravene i arbeidsmiljøloven.

Eksempler på hva Arbeidstilsynet kan varsles om

Arbeidstilsynet kan varsles om brudd på arbeidsmiljøloven, eksempelvis arbeidsmiljøkriminalitet, fare for liv og helse, manglende arbeidstakervirkning, manglende etterlevelse av HMS-regelverket og kritikkverdig arbeidsmiljø.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheter

Sikkert elektronisk kontaktskjema: tips.arbeidstilsynet.no

Nettadresse: <https://www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/>

Telefon: 73 19 97 00

Datatilsynet

Datatilsynet er den norske personvernmyndigheten og fører tilsyn med behandling av personopplysninger, uavhengig av sektor eller bransje. Tilsynet er et uavhengig forvaltningsorgan administrativt underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Datatilsynet forvalter EUs personvernforordning (gjørne kalt GDPR) som er gjennomført i den norske personopplysningsloven. Datatilsynet fører også tilsyn etter to forskrifter under arbeidsmiljøloven om kameraovervåking i virksomheter og om arbeidsgivers innsyn i e-postkasser og annet elektronisk lagret materiale. Datatilsynet forvalter og fører tilsyn også etter flere lover som kun er relevante for noen bransjer/etater, slik som politiregisterloven, helseregisterloven og SIS-loven.

Eksempler på hva Datatilsynet kan varsles om

Datatilsynet kan varsles om brudd på regler om behandling av personopplysninger, uavhengig av om bruddet handler om bruk av personopplysninger om kunder, klienter eller virksomhetens egne ansatte. Datatilsynet kan eksempelvis varsles om ulovlig kameraovervåking på arbeidsplassen, at personopplysninger blir brukt til andre formål enn det som blir opplyst om, for dårlig sikring av personopplysninger eller at virksomheter ikke gir enkeltpersoner de rettigheter de har, slik som innsyn i egenopplysninger eller rett til å få opplysninger slettet.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheterNettadresse: <https://www.datatilsynet.no/om-datatilsynet/kontakt-oss/>

Postadresse: Postboks 458 Sentrum, 0105 Oslo

Telefon: 22 39 69 00

Finanstilsynet

Finanstilsynet er underlagt Finansdepartementet og fører blant annet tilsyn med at banker, forsikringsforetak, finansieringsforetak, verdipapirforetak, fondsforvaltere, infrastrukturforetak, eiendomsめglere, e-pengeforetak, inkassoforetak-, revisorer- og regnskapsførere mv, følger de lover og regler som gjelder for finansmarkedet.

Eksempler på hva Finanstilsynet kan varsles om

Finanstilsynet kan varsles om brudd på finanslovgivningen som gjelder foretak under tilsyn og kan for eksempel varsles om innsidehandel, brudd på hvitvaskingsregelverket, brudd på rådgivningsoginformasjonsplikten i forbindelse med salg av finansielle instrumenter og mangelfull styring og kontroll i en tilsynsenhet.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheterNettadresse: <https://www.finanstilsynet.no/kontakt-oss/>

Telefon: 22 93 98 00

Fylkesmannen

Fylkesmannen er statens representant i fylket og har ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer fra Storting og regjering. Fylkesmannen rapporterer til flere departement og direktorat og er administrativt underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Fylkesmannen er tilsyns-, forvaltnings- og klagesaksmyndighet innenfor barnehage, skole, helse, sosial, barnevern, samfunnsikkerhet og beredskap, kommunaløkonomi, forurensning og miljøvern, plan- og bygningssaker og landbruksforvaltning.

Eksempler på hva Fylkesmannen kan varsles om

Fylkesmannen kan varsles om kritikkverdige forhold innenfor alle saksfelt som Fylkesmannen har ansvar for. Det mest nærliggende vil likevel kunne være varsler om kritikkverdige forhold fra ansatte i kommuner, og offentlige eller private institusjoner og virksomheter.

KontaktinformasjonNettadresse: <https://www.fylkesmannen.no/Om-oss/Kontakt-oss/>

Konkurransetilsynet

Konkurransetilsynet er underlagt Nærings- og fiskeridepartementet, og tilsynets samfunnsoppdrag er å bidra til effektiv ressursbruk ved å fremme konkurranse som er til fordel for forbrukere og næringsliv. En viktig del av dette arbeidet er å føre tilsyn med forbudet mot konkurransebegrensende avtaler mellom foretak, samt forbudet mot misbruk av dominerende stilling. Varsel og tips fra enkeltpersoner og foretak gir Konkurransetilsynet verdifull informasjon om mulige lovbrudd. Gjennom veiledning og dialog med næringslivet samt effektiv håndheving av

konkurranseloven, vil Konkurransetilsynet forebygge og stanse ulovlige konkurransebegrensede aktiviteter.

Eksempler på hva Konkurransetilsynet kan varsles om

Konkurransetilsynet kan varsles om prissamarbeid, markedsdeling, anbudssamarbeid, samarbeid om begrensning av produksjon eller salg, konkurrenters utveksling av konkurransesensitiv informasjon og annet samarbeid med konkurransebegrensende formål eller virkning. Videre kan tilsynet varsles om konkurranseskadelig virksomhet fra dominerende aktører (misbruk av markedsrett), eksempelvis underprising, lojalitetsskapende rabattordninger, eksklusivavtaler, leveringsnektelse eller konkurranseskadelig produktsammenbinding.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheter

Sikkert elektronisk kontaktskjema: <https://konkurransetilsynet.no/tips-oss/>

Nettadresse: <https://konkurransetilsynet.no/>

Likestillings- og diskrimineringsombudet

Likestillings- og diskrimineringsombudet er administrativt underlagt Barne- og likestillingsdepartementet, men er faglig uavhengig. Ombudet gir veiledning i saker om seksuell trakassering og diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel, og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder. I tillegg gir ombudet veiledning om arbeidsmiljølovens kapittel 13 om diskriminering på grunn av politisk syn og medlemskap i arbeidstakerorganisasjoner. Ombudet har også tilsynsansvar med kvinnekonvensjonen av 1979, rasediskrimineringskonvensjonen av 1965 og konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne av 2006.

Eksempler på hva Likestillings- og diskrimineringsombudet kan varsles om

Likestillings- og diskrimineringsombudet kan varsles dersom arbeidstakere opplever seg diskriminert eller trakassert etter grunnlagene over. Det samme gjelder hvis man opplever seksuell trakassering på jobb.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheter

Nettadresse: <http://www.ldo.no/nyheiter-og-fag/Kontakt-oss/>

Telefon: 23 15 73 00

Grønt nummer: for arbeidstakere som vil varsle LDO 800 41 556

Luftfartstilsynet

Luftfartstilsynet er underlagt Samferdselsdepartementet. Luftfartstilsynet har hovedansvaret for tilsyn med sivil luftfart i Norge. Luftfartstilsynet godkjenner og fører tilsyn med virksomheter og enkeltpersoner som er underlagt luftfartsregelverket.

Luftfartstilsynet har i tillegg et tilsynsansvar for besetningsmedlemmer med hjemmebase i Norge.

Eksempler på hva Luftfartstilsynet kan varsles om

Luftfartstilsynet kan varsles om brudd på arbeidsmiljøloven eller andre kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Alle besetningsmedlemmer i norske eller utenlandske flyselskaper, og som har hjemmebase i Norge, kan varsle.

Luftfartstilsynet kan også varsles om lovbrudd på luftfartsregelverket og andre forhold som kan ha sikkerhetsmessig betydning.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheter

Sikkert elektronisk kontaktskjema: <https://luftfartstilsynet.no/om-oss/melde-fra/meld-fra-om-kritikkverdige-forhold-pa-arbeidsplassen/>

Nettadresse: <https://luftfartstilsynet.no/>

Telefon: 75 58 50 00

Mattilsynet

Mattilsynet er underlagt Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. Mattilsynet har ansvar for å sikre forbrukerne trygg mat og trygt drikkevann. De skal fremme folke-, plante-, fiske- og dyrehelse, miljøvennlig produksjon og etisk forsvarlig hold av fisk og dyr. Mattilsynet har også oppgaver i tilknytning til kosmetikk og legemidler og fører tilsyn med dyrehelsepersonell.

Eksempler på hva Mattilsynet kan varsles om

Mattilsynet kan varsles om utbrudd av sykdom på grunn av mat, mistanke om at drikkevann ikke er helsemessig trygt, symptomer på smittsomme sykdommer hos dyr, mistanke om karanteneskadegjørere på planter og saker om dyrevelferd.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheter

Sikkert elektronisk kontaktskjema: https://www.mattilsynet.no/om_mattilsynet/varsle_oss/

Nettadresse: https://www.mattilsynet.no/om_mattilsynet/kontakt_oss/

Telefon: 22 40 00 00

Miljødirektoratet

Miljødirektoratet er underlagt Klima- og miljødepartementet. Miljødirektoratets hovedoppgaver er å redusere klimagassutslipp, forvalte norsk natur og hindre forurensning.

Eksempler på hva Miljødirektoratet kan varsles om

Miljødirektoratet kan varsles om ulovlig forhold knyttet til

- utslipp til luft, vann og jord fra landbasert- og offshore industri (som ikke er delegert til Fylkesmannen)
- import og eksport av avfall, og håndtering av farlig avfall og EE-avfall
- ulovlig salg av forbrukerprodukter (på grunn av kjemiske, hygieniske, og lydegenskaper), kjemikalier og biocider
- manglende sertifisering av virksomheter som installerer og vedlikeholder varme- og kjøleanlegg som benytter fluorholdige gasser
- ulovlig innførsel, utførsel, besittelse og omsetning av internasjonalt truede arter (CITES), innførsel, utsetting og omsetning av fremmede arter, og genmodifiserte organismer (som ikke tilhører Mattilsynets myndighetsansvar)
- ulovlig motorisert ferdsel i utmark og vassdrag
- ulovlige inngrep og tiltak i verneområder

- ulovlig utøvelse av jakt, fiske og fangst (for eksempel ulovlige garn)

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheter

Nettadresse: <https://www.miljodirektoratet.no/no/Om-Miljodirektoratet/Kontakt-oss/>

Petroleumstilsynet

Petroleumstilsynet er underlagt Arbeids- og sosialdepartementet og er tilsynsmyndighet for sikkerhet og arbeidsmiljø på norsk sokkel og åtte landanlegg. Petroleumstilsynet fører tilsyn med tema som er regulert i petroleumsregelverket og arbeidsmiljøloven med underliggende forskrifter.

Eksempler på hva Petroleumstilsynet kan varsles om

Dårlig arbeidsmiljø og fare for sikkerhet, liv og helse på norsk sokkel og på landanleggene.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheter

Nettadresse: <http://www.ptil.no>

Telefon: 51 87 32 00

Skatteetaten

Skatteetaten er underlagt Finansdepartementet og har ansvar for at folkeregisteret er oppdatert og at skatter og avgifter blir fastsatt og innbetalt på riktig måte.

Eksempler på hva Skatteetaten kan varsles om

Skatteetaten kan varsles om skatte- og avgiftsunndragelser og falsk identitet.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheter

Nettadresse: <https://www.skatteetaten.no/kontakt/>

Statens helsetilsyn

Statens helsetilsyn er underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Barne- og likestillingsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet bidrar i eierstyringen gjennom Helse- og omsorgsdepartementet. Statens helsetilsyn og fylkesmennene er de statlige tilsynsmyndighetene for sosiale tjenester, barnevern, helse og omsorgstjenester og folkehelsearbeid.

Fylkesmannen er direkte underlagt Statens helsetilsyn når de fører tilsyn med barneverntjenester, sosiale tjenester, helse- og omsorgstjenester og folkehelsearbeid, jf. barnevernloven, sosialtjenesteloven og helsetilsynsloven.

I tillegg til å ha overordnet faglig ansvar for tilsyn på områdene over, gjør Statens helsetilsyn følgende:

- Behandler alvorlige enkeltsaker mot helsepersonell hvor det er aktuelt å gi en administrativ reaksjon. Reagerer med pålegg overfor virksomheter.

- Behandler varsel etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 a om alvorlige hendelser i spesialisthelsetjenesten. Gjennomfører stedlig tilsyn der det er aktuelt.
- Behandler tilsynssaker som gjelder medisinsk og helsefaglig forskning på mennesker. Behandler meldinger etter helseforskningsloven § 23 om forhold som kan medføre fare for forskningsdeltakeres sikkerhet samt meldinger om alvorlige, uønskede og uventede medisinske hendelser som antas å ha sammenheng med forskningen.
- Utfører planlagt tilsyn med håndtering av humant materiale (blod, celler, vev og organer).
- Utfører tilsyn også på andre områder etter avtale med aktuelle departementer.

Eksempler på hva Statens helsetilsyn kan varsles om

Statens helsetilsyn kan varsles om kritikkverdige forhold på de områdene etaten fører tilsyn med etter ulike særlover (se over).

Varsel som gjelder andre mulig kritikkverdige forhold i barneverntjenesten, sosialtjenesten og helse- og omsorgstjenesten, skal rettes til Fylkesmannen. Se informasjon under «Fylkesmannen».

Alvorlige hendelser i spesialisthelsetjenesten: Helseforetak, virksomheter som har avtale med regionale helseforetak og de regionale helseforetakene har varslingsplikt til Statens helsetilsyn om alvorlige hendelser i spesialisthelsetjenesten (etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 a). Denne typen varslar varsles på «varsel@helsetilsynet.no».

Medisinsk og helsefaglig forskning: Prosjektledere, forskere og andre som driver med medisinsk og helsefaglig forskning på mennesker, har etter helseforskningsloven § 23 meldeplikt til Statens helsetilsyn om alvorlige hendelser eller forhold som kan medføre fare i forbindelse med forskningen.

Helsepersonells opplysningsplikt: Helsepersonell har opplysningsplikt etter helsepersonelloven § 17 om forhold som kan medføre fare for pasienters eller brukeres sikkerhet. Informasjon som mottas og som faller inn under helsepersonelloven § 17, videreformidles til Fylkesmannen som rett instans.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheter

Nettadresse: <https://www.helsetilsynet.no/kontakt-oss/>

Postadresse: Postboks 231 Skøyen, 0213 Oslo

Telefon: 21 52 99 00

Statens jernbanetilsyn

Statens jernbanetilsyn (SJT) er underlagt Samferdselsdepartementet og har tilsynsmyndighet for tog, trikk, t-bane, taubaner og fornøylesesinnretninger i Norge. SJTs rolle er å være en pådriver for sikkerhet i disse bransjene.

SJTs skal bidra til et jernbanemarked med sunn konkurranse, blant annet ved å sikre at alle jernbaneforetak får tilgang til spor, serviceanlegg og tjenester på like vilkår. SJT fører tilsyn med at aktørene har systemer som ivaretar sikring mot tilsiktede handlinger som terror og sabotasje.

Eksempler på hva Statens jernbanetilsyn kan varsles om

Statens jernbanetilsyn kan varsles om forhold som truer sikkerheten på tog, trikk, t-bane, taubane, fornøyelsesinnretninger, samt forhold som truer sunn konkurranse på jernbanen.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheter

Sikkert elektronisk kontaktskjema: https://e-skjema.no/Sjt_sd/skjema/SJT022/

Nettadresse: <https://www.sjt.no/andre-valg/kontakt-oss/>

Telefon: 22 99 59 00

ØKOKRIM

ØKOKRIM er et riksdekkende organ for politiet og påtalemyndigheten, med ansvar for etterforskning og påtale av særlig alvorlige overtredelser av straffelovens bestemmelser om økonomisk kriminalitet, samt av skatte- og avgiftslovgivningen, valutalovgivningen, verdipapirhandelloven, forurensingsloven, arbeidsmiljøloven og andre lovbrudd som naturlig faller inn under økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet. Enheten er underlagt riksadvokaten ved etterforskning og øvrige påtalefunksjoner og er i det øvrige underlagt Politidirektoratet.

Eksempler på hva Økokrim kan varsles om

ØKOKRIM kan varsles om økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet.

Kontaktinformasjon for varslere og offentlige myndigheter

Nettadresse: <https://www.okokrim.no/>

Elektronisk kontaktskjema: <https://www.okokrim.no/kontakt.411473.no.html>

www.arbeidstilsynet.no